

УДК 681.518:614

ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ НАВЧАННЯ ПРИ ВИКЛАДАННІ ДИСЦИПЛІН ХІРУРГІЧНОГО ЦИКЛУ

Н. В. Булгакова, Н. О. Кравець

Костянтинівське медичне училище

У статті описано досвід викладання дисциплін хірургічного профілю у Костянтинівському медичному училищі для підготовки висококваліфікованого середнього медичного персоналу.

INNOVATIVE TEACHING TECHNOLOGY IN TEACHING OF SURGICAL DISCIPLINES CYCLE

N. V. Bulhakova, N. O. Kravets

Kostyantyniv Medical School

In the article described surgery subject study experience in Kostyantyniv Medical School for prepare of qualified nurses.

Вступ. Інтеграція у європейський освітній простір вимагає змін у системі підготовки медичних спеціалістів, які передбачають впровадження у дидактичну практику сучасних форм і методів навчання, іноді нетрадиційних та неоднозначних, перебудови навчального процесу та діяльності викладача. Для цього розробляються перспективні моделі освіти, що базуються на широкому використанні новітніх інформаційних технологій. Очевидно, що реформування освіти повинно проходити одночасно з реформуванням галузі охорони здоров'я в Україні. Тому спільною метою цих процесів є підготовка молодших медичних працівників [1].

Основна частина. У складній і різноманітній праці хірургів беруть безпосередню участь середні медичні працівники – фельдшери і медичні сестри. Вони надають першу медичну допомогу потерпілим, ведуть підготовку хворих до обстежень, операційних втручань, допомагають хірургам під час виконання операцій, забезпечують післяопераційне лікування хворих. Усе це є запорукою сприятливого наслідку операцій. Тому, це вимагає більш напруженої і відповідальної роботи при підготовці медичних кадрів у навчальних закладах [2].

Викладання дисциплін хірургічного профілю має свої особливості.

Необхідно зазначити, що хірургія поєднує операційні методи лікування із здобутками нормальної анатомії, фізіології, патології, біохімії, мікробіології, терапії. Адже в сучасних умовах хірурги широко застосовують не лише операційні втручання, а й різні консервативні методи лікування.

Викладання матеріалу із загальної хірургії відбувається з урахуванням великого накопичення нових теоретичних знань і положень, швидкого прогресу хірургії, зокрема, широкого впровадження нової діагностичної апаратури, застосування сучасних лікарських препаратів, удосконалення хірургічної тактики під час лікування пацієнтів із різними хірургічними захворюваннями.

Крім умінь і навичок з догляду та спостереження за хворими, надання невідкладної долікарської допомоги, велику увагу приділяють таким навикам та вмінням, як пропаганда здорового способу життя, профілактика захворювань, виховання свідомого ставлення до здоров'я. Зміни полягають також у значному поширенні нових освітніх технологій, що ґрунтуються на використанні можливостей сучасної

комп'ютерної техніки та потреб в індивідуальному особистісному розвитку людини [3].

Підвищенню результативності навчального процесу в медичному коледжі сприяє вдосконалення нових форм роботи, пошук нових систем, впровадження спеціальних форм занять і семінарів із різних дисциплін хірургічного циклу. Головним елементом навчального процесу, підґрунтям для всіх новітніх організаційних форм навчання залишаються такі словесні методи навчання, як лекція, бесіда, розповідь, інструктаж. Сучасний розвиток техніки дозволив зробити великий крок, який дозволяє на всіх рівнях застосовувати наочність викладання [4, 5]. Наочність методів значно сприяє кращому засвоєнню конкретної теми студентами. При цьому, застосування інноваційних технологій, активних та інтерактивних методів навчання є необхідним, доцільним та обґрунтованим. Інноваційне навчання включає читання мультимедійних лекцій, проведення практичних занять з використанням тренажерів, фантомів, навчальних та контролюючих комп'ютерних програм. Застосування віртуальних навчальних програм у навчальному процесі дозволяє студентам ознайомитись з новітніми діагностичними приладами та спробувати їх у дії [6].

Підготовка і проведення семінарських занять, самостійної позааудиторної роботи сту-

дентів передбачає використання традиційних та інноваційних джерел інформації. Серед традиційних – перевага надається спеціалізованій медичній літературі та періодичним виданням. Широко використовуються такі інноваційні джерела інформації, як електронна бібліотека Medline, інформаційна система UpToDay, веб-сайти університетів, коледжів.

Проведення практичних занять з дисциплін хірургічного циклу також має свої особливості. Практичні заняття проходять не тільки у кабінетах доклінічної практики, а і на базі хірургічних, травматологічних, гінекологічних, оториноларингологічних, офтальмологічних відділень, відділень реанімації та інтенсивної терапії. Такі заняття містять інформацію, потрібну для успішного виконання різних навичок, завдань, вправ, складових реанімаційних заходів. Матеріал занять включає пропозиції щодо використання спеціального медичного обладнання, манекенів, ситуаційних завдань, що полегшують відпрацювання практичних навичок. Таким чином, студенти набувають потрібних вмінь і впевненості в своїх силах.

Висновок. Використання новітніх методів навчання дає можливість виховати нове покоління спеціалістів, які будуть адаптовані до вимог часу і вмітимуть використовувати сучасну медичну та діагностичну апаратуру.

ЛІТЕРАТУРА

1. Гуревич Р. С. Інтеграція сучасної науки і деякі проблеми змісту освіти у вищій педагогічній школі / Р. С. Гуревич // Вища освіта в Україні: реалії, тенденції, перспективи розвитку. – К., 1996. – Ч. II.

2. Моніторинг якості освіти: світові досягнення та українські перспективи / за заг. ред. О. І. Локшиної. – К. : К.І.С., 2004. – 128 с.

3. Хірургія / О. М. Кіт, О. Л. Ковальчук, І. С. Вардинець, А. О. Боб. – Тернопіль : Укрмедкнига, 2004. – 644 с.

4. Медична інформатика / І. Є. Булах, Ю. Є. Лях, В. П. Марценюк, І. І. Хаїмзон. – Тернопіль : ТДМУ, 2008. – 308 с.

5. Гельман В. Я. Медицинская информатика: практикум. – СПб. : Питер, 2001. – 480 с.

6. Луценко Н. М. Особливості викладання хірургічних дисциплін у медичному коледжі / Н. М. Луценко, Т. В. Банзюк. – Режим доступу : <http://medcollege.com.ua/node/222>

Отримано 05.11.14